

Ю. Ю. Приварський,

кандидат юридичних наук, доцент

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3293-070X>

ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Навчально-науковий інститут права
Національного університету водного господарства та природокористування
вул. Олекси Новака, 75, навчальний корпус № 8, 33000, Рівне, Україна
E-mail: y.y.pryvarskyi@nuwm.edu.ua

Мета: окреслити специфіку взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів в умовах воєнного стану, зокрема у частині правової регламентації відповідної взаємодії з подальшою метою формування пропозицій щодо вдосконалення такої регламентації. **Методи дослідження:** теоретичний характер пропонованого дослідження зумовив методичний апарат, що його було використано у роботі – передусім, маємо на увазі загальнотеоретичні і аналітичні методи у поєднанні з системним і комплексним підходами. **Результати:** проведений аналіз доводить, що наявна правовою рамка відповідної співпраці є недосконалою і носить загальний (неконкретизований) характер. Законодавець навіть для умов мирного часу не дав визначень, щодо того, якою має бути за змістом взаємодія (та її форми) органів місцевого самоврядування і правоохоронних органів. Щодо умов воєнного стану, то чинний Закон України «Про правовий режим воєнного стану» не вирішує питання надання органам місцевого самоврядування повноважень щодо забезпечення громадської і державної безпеки, а також означений закон не містить норми, що визначають засади взаємодії місцевого самоврядування з правоохоронними органами в умовах воєнного стану. **Обговорення:** обстоюється теза, що системна, різноманітна за формами і здійснювана на постійній основі взаємодія місцевого самоврядування й правоохоронних органів є запорукою ефективної діяльності щодо забезпечення громадського порядку та ефективної боротьби зі злочинністю. Ситуація в умовах воєнного стану стає ще гострішою, адже відповідна взаємодія входить у площину питань захисту національної безпеки, зокрема громадської і державної. Змінити відповідну ситуацію можливо створивши продуману й дієву законодавчу рамку взаємодії самоврядування з правоохоронними органами, зокрема в умовах війни.

Ключові слова: місцеве самоврядування; правоохоронні органи; воєнний стан; правове регулювання взаємодії суб'єктів владних повноважень.

Постановка проблеми та її актуальність. Конституція України установлює, що «права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави... Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави» (ст. 3 [1]). Втім, очевидно, що правові норми залишаються мертвими, якщо не застосовуються у життєвій практиці. Цілком слушною у зв'язку з цим є думка,

що «у сучасному світі цінується не лише факт декларування і, навіть, нормативного закріплення того чи іншого права або свободи людини і громадянина, а, передусім, реальне їх забезпечення, зокрема у частині їх дієвого захисту» [2, с. 35]. Найкращим тестом на реальність і дієвість норм права безперечно є життєва практика.

Справжнім випробуванням для усієї правової системи української держави, її здатності виконувати свої функції стала агресія РФ, зокрема масштабна фаза війни з 24 лютого 2022 року. Одного з найбільших навантажень від нових воєнних викликів зазнала система взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування. Зокрема у період воєнного стану вирішення значної кількості питань що захисту і забезпечення прав і законних інтересів українців стало предметом діяльності і стимулом для взаємодії органів місцевого самоврядування, і правоохоронних органів. Зважаючи на означене вмотивованою є наукова увага саме до специфіки взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів в умовах воєнного стану, а також до нормативно-правових передумов такої взаємодії.

Метою статті є окреслити специфіку взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів в умовах воєнного стану, зокрема у частині правової регламентації відповідної взаємодії з подальшою метою формування пропозицій щодо вдосконалення такої регламентації.

Теоретичний характер пропонованого дослідження зумовив методичний апарат, що його було використано у роботі – передусім, маємо на увазі загальнотеоретичні і аналітичні методи у поєднанні з системним і комплексним підходами.

Аналіз досліджень і публікацій з проблеми. Не буде перебільшенням стверджувати, що проблематика взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів вже довгий час не втрачає своєї актуальності у національній юридичній науці, що, вочевидь, пов'язане з відсутністю належного реагування законодавця на пропозиції науковців у цій сфері. З наявних напрацювань з означеної проблематики для нашого дослідження мають значення роботи таких авторів, як-от В. Бурбика (здійснено аналіз мети і завдання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами [3]); О. Шайтуро (визначено засади й основні напрями взаємодії органів місцевого самоврядування з іншими суб'єктами протидії злочинності [4]); І. Наконечна (досліджено взаємодія пра-

воохоронних органів (підрозділів) з органами місцевого самоврядування під час перевірки заяв і повідомлень щодо порушень антикорупційного законодавства [5]); О. Волокітенко (узагальнено теоретичні та імперативні аспекти організації і здійснення взаємодії територіальних підрозділів Національної поліції з органами місцевого самоврядування та громадськими формуваннями у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку) [6]); А. Новіченко (проаналізовано форми взаємодії правоохоронних органів та органів місцевого самоврядування з питань охорони громадського порядку на предмет їхньої відповідності реальним суспільним потребам [7]). Віддаючи належне вказаним авторам, відзначимо, що їхні здобути не вичерпують теми взаємодії органів місцевого самоврядування та правоохоронних органів, передусім, в умовах воєнного стану, зокрема у частині правової регламентації відповідної взаємодії. Пропонований надалі виклад є спробою заповнити відповідну прогалину.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для нашого дослідження важливо зауважити, що взаємодією органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами обґрунтовано розглядають як «ділове співробітництво зазначених органів на основі чинного законодавства України, яке спрямоване на забезпечення громадського порядку та на боротьбу зі злочинністю, а також на вирішення інших питань місцевого характеру» [3, с. 82]. У контексті протидії злочинності зміст взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами конкретизується і потрактовується як «особливий вид соціальних відносин, які впливають із правових приписів або здійснюються у спосіб, не заборонений законом, виражаються в низці інформаційних, організаційних, матеріально-фінансових та інших дій стимулювального та контрольно-коректувального характеру, спрямованих на досягнення цілей протидії злочинності» [4, с. 259]. Водночас, не можна не погодитися, що на тлі теоретичної багатоманітності у підходах до проблеми визначення сутності взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами відсутнє нормативне визначення поняття такої взаємодії,

що становить не лише наукову, але й практичну проблему [5]. Гострота цієї проблеми стає більш очевидною, якщо взяти до уваги справедливе твердження, що «належна, здійснювана на постійній основі взаємодія правоохоронних органів й суспільства – передумова політичної стабільності і процвітання кожної держави, адже проблеми її розвитку неможливо розв'язати без підтримки суспільства» [6, с. 206].

Зважаючи на вказане, обґрунтовано вважати взаємодію місцевого самоврядування з правоохоронними органами важливою передумовою забезпечення громадського порядку та ефективної боротьби зі злочинністю. Очевидно, що відповідна взаємодія повинна ґрунтуватися на нормах і приписах чинного законодавства. Іншими словами, зміст і порядок взаємодії місцевого самоврядування з правоохоронними органами задається загальною правовою рамкою діяльності місцевого самоврядування визначена такими правовими актами як-от Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про службу в органах місцевого самоврядування», Закон України «Про органи самоорганізації населення». Завдання й повноваження місцевого самоврядування в умовах воєнного стану визначено Законом України «Про правовий режим воєнного стану» [8], який головно зосереджений на безпекових питаннях.

Принагідно зауважимо, що у Законі України «Про національну безпеку України» описані три модули безпеки, а саме: 1) воєнна безпека як захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу України від воєнних загроз; 2) громадська безпека як захищеність життєво важливих для суспільства та особи інтересів, прав і свобод; 3) державна безпека як захищеність державного суверенітету, територіальної цілісності і демократичного конституційного ладу та інших життєво важливих національних інтересів від реальних і потенційних загроз невоєнного характеру [9]. Отже, маємо підставу стверджувати, що предметом взаємодії місцевого самоврядування з правоохоронними органами в умовах воєнного стану допустимо вважати,

проблематику забезпечення громадської і державної безпеки.

Між тим відповідно до ст. 1. цього Закону України «Про правовий режим воєнного стану» запровадження воєнного стану, серед іншого, передбачає надання органам місцевого самоврядування повноважень, які необхідні для відвернення воєнних загроз, відсічі збройної агресії й забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності. Втім, переліку відповідних повноважень означений закон не містить, як відсутні у ньому норми, що визначають засади взаємодії самоврядування з правоохоронними органами в умовах воєнного стану.

Натомість, у Законі України «Про місцеве самоврядування в Україні», лише п. 40 ст. 26 відносить до виключної компетенції сільських, селищних і міських рад «заслуховування інформації прокурорів та керівників органів Національної поліції про стан законності, боротьби із злочинністю, охорони громадської безпеки і порядку та результати діяльності на відповідній території» [10]. Таким чином, вказана норма може бути віднесена до засадничих щодо організації взаємодії самоврядування з правоохоронними органами.

Вважаємо, що засадничими у контексті можна вважати положення ст. 38 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», що установлюють повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Зокрема, тут обґрунтовано згадати такі повноваження:

1) сприяння діяльності органів суду, прокуратури, юстиції, служби безпеки, Національної поліції, Національного антикорупційного бюро України, Бюро економічної безпеки України, адвокатури і Державної кримінально-виконавчої служби України;

2) вжиття у разі надзвичайних ситуацій необхідних заходів відповідно до закону щодо забезпечення державного і громадської безпеки і порядку, життєдіяльності підприємств, установ та організацій, врятування життя людей, захисту їх здоров'я, збереження;

3) вжиття необхідних заходів щодо захисту критичної інфраструктури, взаємодія між суб'єктами національної системи захисту критичної інфраструктури (Служба безпеки України, правоохоронні та розвідувальні органи, суб'єкти оперативно-розшукової та контррозвідувальної діяльності);

4) вирішення спільно з відповідними органами Національної поліції питань щодо створення належних умов для служби та відпочинку поліцейських [10].

Вказані норми становлять основу правової бази для взаємодії місцевого самоврядування з правоохоронними органами. Наголосимо, що зміст вказаних норм відповідає, так би мовити, штатному режиму діяльності органів місцевого самоврядування. Натомість у них не деталізовано зміст відповідної взаємодії в умовах воєнного стану. Отже, ми поділяємо позицію, що «попри перехід всіх політичних і громадських процесів у воєнну площину, важливо, щоб продовжувалася законотворча робота щодо вдосконалення механізмів місцевої демократії» [11, с. 117]. До того ж Конституція України – ст. 19, недвозначно визначає, що «органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України» [1]. Тому законодавцю варто усунути цю законодавчу прогалину.

Іншим аспектом проблематики взаємодії місцевого самоврядування з правоохоронними органами в умовах воєнного стану очевидно є питання правових підстав відповідної взаємодії з боку правоохоронців.

Наявна практика визначення органів, що належать до правоохоронних, ґрунтується на функціональному критерії, тобто правоохоронні органи, це ті, що реалізують правозастосовні або правоохоронні функції. Перелік таких органів містить ст. 2 Закону України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів»: «правоохоронні органи – органи прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державно-

го кордону, Бюро економічної безпеки України, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони» [12].

Попри обґрунтоване положення, що взаємодія місцевого самоврядування з правоохоронними органами, зокрема в умовах війни, повинна ґрунтуватися на нормах чинного законодавства, маємо ситуацію «дефіциту» відповідних законодавчих норм у профільних законах, що регламентують діяльність національних правоохоронних органів.

Зокрема у чинному Законі України «Про прокуратуру» [13] згадується необхідність зносин з органами місцевого самоврядування (зокрема їх реалізує Генеральний прокурор, керівники обласних й окружних прокуратур). Крім того, ст. 16 цього Закону встановлює обов'язок органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб поважати незалежність прокурора. Своєю чергою, ст. 23. передбачає, що прокурор може здійснювати представництво у судах законних інтересів держави у разі порушення або загрози порушення таких інтересів органами місцевого самоврядування. Відповідне представництво надає право прокурору в окремих випадках витребувати за письмовим запитом, ознайомлюватися та безоплатно отримувати копії документів і матеріалів органів місцевого самоврядування, а також отримувати від посадових та службових осіб органів місцевого самоврядування усні або письмові пояснення. Закон України «Про прокуратуру» також визначає, що Рада прокурорів України може звертається з пропозиціями про вирішення питань діяльності прокуратури до органів державної влади та органів місцевого самоврядування. При цьому, ст. 91 цього закону вказує, що органи місцевого самоврядування забезпечують розташовані на їх території органи та установи прокуратури відповідними службовими приміщеннями на умовах оренди.

Своєю чергою, у чинному Законі України «Про Національну поліцію» [14], ст. 5 визначає, що поліція у процесі своєї діяльності взаємодіє з органами місцевого самоврядування відповідно до закону та інших нормативно-правових актів.

Більшу конкретику містить ст. 88 цього Закону, яка визначає, що «керівники територіальних органів поліції повинні не менше одного разу на два місяці проводити відкриті зустрічі з представниками органів місцевого самоврядування на рівнях областей, районів, міст та сіл з метою налагодження ефективної співпраці між поліцією та органами місцевого самоврядування і населенням. На таких зустрічах обговорюється діяльність поліції, визначаються поточні проблеми та обираються найефективніші способи їх вирішення» [14].

У контексті взаємодії з органами місцевого самоврядування у Законі України «Про Службу безпеки України» [15] констатуємо встановлений ст. 18 цього Закону обов'язок місцевого самоврядування сприяти Службі безпеки України, її органам і підрозділам у вирішенні житлових та інших соціально-побутових проблем, забезпеченні транспортом і зв'язком.

Крім того у ст. 25 «Права Служби безпеки України» вказано, що органам СБУ і її співробітникам для виконання покладених на них обов'язків надається право: 1) подавати органам місцевого самоврядування для розгляду пропозиції з питань національної безпеки, у тому числі із забезпечення охорони державної таємниці; 2) одержувати в установленому законодавством порядку за письмовими запитами уповноважених осіб інформацію з автоматизованих інформаційних і довідкових систем та банків даних, створюваних органами місцевого самоврядування України. Водночас ст. 13 встановлює, що регіональні органи Служби безпеки України у своїй оперативно-службовій діяльності є незалежними від місцевого самоврядування і посадових осіб [15]. Водночас, аналіз тексту Закону України «Про Службу безпеки України» не виявив інших норм, які б регламентували взаємодію місцевого самоврядування з регіональними органами СБУ, зокрема у сфері забезпечення громадської безпеки і державної безпеки у сенсі, що визначеному Законом України «Про національну безпеку України».

Закон України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України» визначає, що вказана служба є спеціальним правоохоронним формуванням у складі Збройних Сил

України, призначене для забезпечення правопорядку і військової дисципліни серед військово-службовців Збройних Сил України у місцях дислокації військових частин, у військових навчальних закладах, установах та організаціях, військових містечках, на вулицях і в громадських місцях, а також для запобігання і припинення кримінальних та інших правопорушень у Збройних Силах України [16]. При цьому ст. 3 цього Закону вказує, що до основних завдань Служби правопорядку відноситься, серед іншого, сприяння у межах своєї компетенції органам місцевого самоврядування у виконанні покладених на них відповідно до законів обов'язків. Очевидно маються на увазі обов'язки щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Надалі, у ст. 8, вказується, що у на Службу правопорядку покладається здійснення такої функції, як надання у межах своєї компетенції допомоги органам місцевого самоврядування та їх представникам у провадженні їх законної діяльності у разі протидії їм або небезпеки з боку правопорушників – військовослужбовців Збройних Сил України. Своєю чергою ст. 4 покладає на органи місцевого самоврядування обов'язок сприяти Службі правопорядку у виконанні нею своїх завдань. Інших норм, які б стосувалися проблематики взаємодії Військової служби правопорядку у Збройних Силах України і органів місцевого самоврядування згаданий законодавчий акт не містить.

Наведені приклади вказують на неповноту правової регламентації і обмеженість форм взаємодії місцевого самоврядування з правоохоронними органами, зокрема в умовах війни. Означена ситуацію зумовлює спеціальний науковий інтерес до відповідної проблематики.

Висновки. У підсумку відзначимо, що у період воєнного стану вирішення значної кількості питань що захисту і забезпечення прав і законних інтересів українців стало предметом діяльності і стимулом для взаємодії органів місцевого самоврядування, і правоохоронних органів. Втім, проведений нами аналіз доводить, що наявна правовою рамка відповідної співпраці є недосконалою і носить загальний (неконкретизований) характер. Законодавець навіть для умов

мирного часу не дав визначень, щодо того, якою має бути за змістом взаємодія (та її форми) органів місцевого самоврядування і правоохоронних органів. Щодо умов воєнного стану, то чинний Закон України «Про правовий режим воєнного стану» не вирішує питання надання органам місцевого самоврядування повноважень щодо забезпечення громадської і державної безпеки, а також означений закон не містить норми, що визначають засади взаємодії самоврядування з правоохоронними органами в умовах воєнного стану. Між тим, ситуацію браку відповідних законодавчих норм у профільних законах, перетворює ідею взаємодії самоврядування з правоохоронними органами на здебільшого суто теоретичний концепт навіть без формальної реалізації. Змінити відповідну ситуацію можливо створивши продуману й дієву законодавчу рамку взаємодії самоврядування з правоохоронними органами, зокрема в умовах війни. Зміст відповідних новел стане предметом наших подальших досліджень.

Література

1. Конституція України від 28 черв. 1996 року (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.02.2024).
2. Матвійчук А.В. Захист прав і свобод людини як прями́й обов'язок сучасної держави. *АЕРО-2020. Повітряне і космічне право*: тези доповідей Всеукраїнської конференції молодих учених і студентів, м. Київ Національний авіаційний університет, 28 лист. 2020 р.: у двох томах. Тернопіль: Вектор, 2020. Т. 1. С. 35–38.
3. Бурбика В.О. Мета та завдання взаємодії органів місцевого самоврядування з правоохоронними органами. *Європейські перспективи*. 2017. № 1. С. 81–86.
4. Шайгуро О.П. Взаємодія органів місцевого самоврядування з іншими суб'єктами протидії злочинності. *Юридичний бюлетень*. 2018. Вип. 7. Ч. 2. С. 257–263.
5. Наконечна І. Взаємодія правоохоронних органів (підрозділів) з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями та юридичними особами під час перевірки заяв і повідомлень щодо порушень антикорупційного законодавства. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 4. С. 130–135.
6. Волокітенко О.М. Адміністративно-правові основи взаємодії територіальних підрозділів національної поліції та органів місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку. *Правове забезпечення адміністративної реформи*. 2022. № 4, Ч. 1. С. 199–207.
7. Новіченко А. Взаємодія поліції та органів місцевого самоврядування у забезпеченні правопорядку в Україні. *Європейські перспективи*. 2022. № 1. С. 52–57.
8. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2015 року № 389-VIII (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#n47> (дата звернення: 23.02.2024).
9. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII (зі змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2018. № 31. С. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (дата звернення: 19.11.2023).
10. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 трав. 1997 року № 280/97-ВР (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 23.02.2024).
11. Коверя Р.М. Діяльність органів місцевого самоврядування під час дії воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 11. С. 115–118.
12. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закону України від 23 груд. 1993 року № 3781-XII (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> (дата звернення: 23.02.2024).
13. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовт. 2014 року № 1697-VII (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення: 23.02.2024).
14. Про Національну поліцію: Закон України від 2 лип. 2015 року № 580-VIII (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 23.02.2024).
15. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 бер. 1992 року № 2229-XII (зі змінами та доповненнями). Законодавство України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення: 24.02.2024).

16. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 бер. 2002 року № 3099-III (зі змінами та доповненнями). Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-14#Text> (дата звернення: 24.02.2024).

References

1. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 cherv. 1996 roku (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (data zvernennia: 23.02.2024).

2. Matviichuk A.V. Zakhyst prav i svobod liudyny yak priamyi oboviazok suchasnoi derzhavy. *AERO-2020. Povitriane i kosmichne pravo: tezy dopovidei Vseukrainskoi konferentsii molodykh uchenykh i studentiv*, m. Kyiv Natsionalnyi aviatsiynyi universytet, 28 lyst. 2020 r.: u dvokh tomakh. Ternopil: Vektor, 2020. T. 1. S. 35–38.

3. Burbyka V.O. Meta ta zavdannia vzaiemodii orhaniv mistsevoho samovriaduvannia z pravookhoronnyimi orhanami. *Yevropeiski perspektyvy*. 2017. № 1. S. 81–86.

4. Shaituro O.P. Vzaiemodiia orhaniv mistsevoho samovriaduvannia z inshymi subiektamy protydii zlochynnosti. *Yurydychnyi biuletyn*. 2018. Vyp. 7. Ch. 2. S. 257–263.

5. Nakonechna I. Vzaiemodiia pravookhoronnykh orhaniv (pidrozdiliv) z orhanami derzhavnoi vlady, orhanami mistsevoho samovriaduvannia, hromadskymi orhanizatsiiamy ta yurydychnymi osobamy pid chas perevirky zaiav i povidomlen shchodo porushen antykoruptsiinoho zakonodavstva. *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2019. № 4. S. 130–135.

6. Volokitenko O.M. Administratyvno-pravovi osnovy vzaiemodii terytorialnykh pidrozdiliv natsionalnoi politsii ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia u sferi zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku. *Pravove zabezpechennia administratyvnoi reformy*. 2022. № 4, Ch. 1. S. 199–207.

7. Novichenko A. Vzaiemodiia politsii ta orhaniv mistsevoho samovriaduvannia u

zabezpechenni pravoporiadku v Ukraini. *Yevropeiski perspektyvy*. 2022. № 1. S. 52–57.

8. Pro pravovyi rezhyv voiennoho stanu: Zakon Ukrainy vid 12 trav. 2015 roku № 389-VIII (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#n47> (data zvernennia: 23.02.2024).

9. Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 21.06.2018 № 2469-VIII (zi zminamy ta dopovnenniamy). *Vidomosti Verkhovnoi Rady (VVR)*. 2018. № 31. S. 241. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text> (data zvernennia: 19.11.2023).

10. Pro mistseve samovriaduvannia v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 21 trav. 1997 roku № 280/97-VR (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text> (data zvernennia: 23.02.2024).

11. Koveria R.M. Diialnist orhaniv mistsevoho samovriaduvannia pid chas dii voiennoho stanu. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*. 2022. № 11. S. 115–118.

12. Pro derzhavnyi zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv: Zakonu Ukrainy vid 23 hrud. 1993 roku № 3781-XII (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text> (data zvernennia: 23.02.2024).

13. Pro prokuraturu: Zakon Ukrainy vid 14 zhovt. 2014 roku № 1697-VII (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (data zvernennia: 23.02.2024).

14. Pro Natsionalnu politsiiu: Zakon Ukrainy vid 2 lyp. 2015 roku № 580-VIII (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (data zvernennia: 23.02.2024).

15. Pro Sluzhbu bezpeky Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 25 ber. 1992 roku № 2229-XII (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (data zvernennia: 24.02.2024).

16. Pro Viiskovu sluzhbu pravoporiadku u Zbroinykh Sylakh Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 7 ber. 2002 roku № 3099-III (zi zminamy ta dopovnenniamy). Zakonodavstvo Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-14#Text> (data zvernennia: 24.02.2024).

FEATURES OF THE INTERACTION BETWEEN LOCAL GOVERNMENT BODIES AND LAW ENFORCEMENT AUTHORITIES UNDER THE MARTIAL LAW CONDITIONS

National University of Water Management and Environmental Engineering
 Oleksy Novaka street, 75, academic building № 8
 33000, Rivne, Ukraine
 E-mail: y.y.pryvarskyi@nuwm.edu.ua

Purpose: to outline the specifics of the interaction of local self-government bodies and law enforcement bodies under martial law conditions, in particular in the part of the legal regulation of the corresponding interaction, with the further aim of forming proposals for improving such regulation. **Research methods:** the theoretical nature of the proposed study determined the methodological apparatus that was used in the work - first of all, we mean general theoretical and analytical methods in combination with systemic and complex approaches. **Results:** the conducted analysis proves that the existing legal framework of the relevant cooperation is imperfect and has a general (unspecified) nature. Even for peacetime conditions, the legislator did not give definitions regarding the content (and form) of interaction between local self-government bodies and law enforcement authorities. With regard to the conditions of martial law, the current Law of Ukraine «On the Legal Regime of Martial Law» does not address the issue of granting local self-government bodies the authority to ensure public and state security, and the specified law does not contain norms defining the principles of interaction of local self-government with law enforcement authorities in conditions martial law. **Discussion:** the thesis is supported that the systematic, diverse forms and permanent interaction of local self-government and law enforcement authorities is a guarantee of effective activities to ensure public order and effective fight against crime. The situation in the conditions of martial law becomes even more acute, because the corresponding interaction is part of the protection of national security, in particular, public and state security. It is possible to change the relevant situation by creating a well-thought-out and effective legislative framework for the interaction of self-government with law enforcement bodies, particularly in martial conditions.

Key words: local self-government; law enforcement authorities; martial law; legal regulation of the interaction of authorities.

Стаття надійшла до редакції 02.09.2024